

Projekt

z dnia 22 maja 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU W SIEDLCACH**

z dnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego Dla Osób Stosujących Przemoc Domową w Powiecie Siedleckim na lata 2024-2030”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 107 t.j.), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 t.j.) Rada Powiatu uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny Dla Osób Stosujących Przemoc Domową w Powiecie Siedleckim na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXIII/154/2021 Rady Powiatu Siedleckiego z dnia 3 września w sprawie przyjęcia „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie dla Powiatu Siedleckiego na lata 2021-2025”.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Siedlcach.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Powiatowy Program Korekcyjno- Edukacyjny
Dla Osób Stosujących Przemoc Domową
w Powiecie Siedleckim
na lata 2024 - 2030

Siedlce 2024 rok

Spis treści

- I. Wstęp.**
- II. Podstawa prawna programu.**
- III. Cele programu.**
- IV. Realizacja programu.**
- V. Rezultaty programu.**
- VI. Źródła finansowania programu.**
- VII. Monitoring i ewaluacja programu.**

I. Wstęp

Przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym, niestety występującym i dotyka osoby bez względu na płeć, wiek, wykształcenie czy status społeczny. Definicja prawna zjawiska przemocy domowej została zawarta w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 roku, poz. 424), definiowana jest jako: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące

u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiającej tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, bądź też istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Powołując się na powyższy akt prawny, za osobę stosującą przemoc domową uważa się, pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec: małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, wstępnych i zstępnych osoby stosującej przemoc domową oraz ich małżonków, rodzeństwo, osoby pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka, osoby pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu, osoby wspólnie zamieszkującej i gospodarującej, osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, a także wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków wyżej wymienionych osób. Dodatkowo za osobę doznającą przemocy domowej uznaje się małoletniego, który jest świadkiem przemocy domowej wobec ww. osób.

Problem przemocy domowej wymaga szeroko zakrojonych działań skupionych zarówno na diagnozowaniu przyczyn jak i niwelowaniu skutków występowania przemocy. Obok edukacji społecznej dotyczącej zjawiska przemocy, udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, istotne jest także prowadzenie oddziaływań w stosunku do osób stosujących przemoc domową. Zadaniem własnym powiatu jest opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, natomiast zadaniem powiatu z zakresu administracji rządowej jest tworzenie i wdrożenie do realizacji programu

korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Celem programu jest udzielenie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się zarówno osoby doświadczające przemocy, jak i ją stosujące. Jednym z elementów systemu przeciwdziałania przemocy domowej są programy korekcyjno-edukacyjne, stanowią one uzupełnienie interwencji prawnych i administracyjnych skierowanych do osób stosujących przemoc domową. Ich głównym celem jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym jej stosowaniem. Program korekcyjno-edukacyjny jest formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania w nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. W swym założeniu służą m.in. wzmacnianiu zasobów osoby stosującej przemoc domową w zachowania samokontroli, efektywnym radzeniu sobie z emocjami, a także wzrostem świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania.

II. Podstawa prawna programu

Podstawą prawną do opracowania programu stanowią następujące dokumenty:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 roku, poz. 424);
- 2) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, przyjęty Uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 roku;
- 3) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1166);
- 4) Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Powiecie Siedleckim na lata 2024-2030.

III. Cele programu

Celem głównym programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym jej stosowaniem.

Cele szczegółowe:

1. Zmiana przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej.

2. Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy.
3. Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych.
4. Zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy.
5. Wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania.
6. Poszerzanie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej.
7. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez użycia przemocy.
8. Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za jej zastosowanie.
9. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

IV. Realizacja programu

1. Realizatorem programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach.
2. Adresaci: mieszkańcy Powiatu Siedleckiego skierowani do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym przez Zespoły Interdyscyplinarne gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania osoby stosującej przemoc domową, w tym:
 - 1) osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, którym Sąd warunkowo zawiesił kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
 - 2) osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonej psychoterapii uzależnień;
 - 3) osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.W programie mogą wziąć również udział mieszkańcy innych powiatów.
3. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową prowadzony będzie w latach 2024-2030. W każdym roku prowadzenia programu zakłada się zrealizowanie nie mniej niż 1 cyklu programu.
4. Miejsce realizacji: oddziaływania korekcyjno-edukacyjne będą realizowane poza miejscem udzielania pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej, tj.:

- w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach poza godzinami pracy urzędu.

- w innych miejscach udostępnianych na ten cel, w których nie udziela się pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy.

5. Uczestnictwo w programie jest bezpłatne.

6. Zajęcia będą miały charakter grupowy i indywidualny. Grupa może liczyć maksymalnie 14 osób.

7. Nabór do uczestnictwa w programie na charakter otwarty. Dopuszcza się możliwość rekrutacji kolejnych osób w trakcie trwania edycji.

8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową może być prowadzony z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiającej porozumiewanie się na odległość.

9. Osoby prowadzące program korekcyjno-edukacyjny spełniają wymagania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

V. Rezultaty programu

Rezultatem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest w szczególności:

1. Wzrost świadomości własnych zachowań przemocowych uczestników i poczucia odpowiedzialności za te zachowania.

2. Nabycie umiejętności kontrolowania własnych zachowań przemocowych poprzez uzyskanie umiejętności rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych, zapowiadających te zachowania oraz opracowanie „planu bezpieczeństwa”, zapobiegającego użyciu siły i przemocy wobec innych.

3. Nabycie przez uczestników umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć oraz zaspokajania swoich potrzeb.

4. Wypracowanie prawidłowych postaw rodzicielskich oraz umiejętności prawidłowego budowania relacji z bliskimi.

5. Wzrost świadomości uczestników na temat zagrożeń związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych.

VI. Źródła finansowania programu

Głównym źródłem finansowania zadań wynikających z realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową będą środki budżetu państwa w formie dotacji celowej na zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

VII. Monitoring i ewaluacja programu

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorującymi kontrolnymi, które stanowią część nadzoru nad jego realizacją. Działania monitorujące i ewaluacyjne będą prowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach. Na etapie wstępnym ocenie zostanie poddana część merytoryczna programu oraz stopień dostosowania treści do indywidualnych potrzeb uczestników. W trakcie trwania programu działania ewaluacyjne skupione będą na analizie postaw oraz zachowań uczestników, w szczególności zbadane zostanie, czy oddziaływania korekcyjno-edukacyjne przynoszą zamierzone efekty. Uczestnicy programu psychologiczno-terapeutycznego po ukończeniu ww. programu objęci będą monitoringiem mającym na celu uzyskanie informacji o ich sytuacji w środowisku domowym. Informacje te będą uzyskiwane co najmniej raz w roku kalendarzowym od ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania danej osoby oraz zespoły interdyscyplinarne, które skierowały osobę stosującą przemoc do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym (do 3 lat od momentu ukończenia programu korekcyjno-edukacyjnego). Monitorując program będziemy szukać odpowiedzi na pytania: czy podejmowane działania prowadzą do osiągnięcia celu finalnego, czy program wymaga przeformułowania działań, czy adresaci programu zachowują się zgodnie z oczekiwaniami. Celem jest sprawdzenie czy w efekcie końcowym zaplanowane działania są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi w tym przypadku są rodziny osób stosujących przemoc domową.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 t.j.) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Wobec wejścia w życie ustawy z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2023 r. poz. 535) wprowadzającej wiele istotnych zmian w warstwie legislacyjnej jak i merytorycznej, konieczne jest dostosowanie istniejącego dokumentu do aktualnego stanu prawnego. Przyjęcie nowego programu pozwoli na realizację przez Powiat zadań z zakresu administracji rządowej określonych w powyższej ustawie, a także kontynuowanie działań podjętych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej Powiatu Siedleckiego.